

Türkiye Turizminin Rekabetçiliği Endeksi

Proje Yürütücüsü: Prof. Dr. Hasan Ali Karasar (0000-0003-3129-9706)

Proje Araştırmacıları: Prof. Dr. Bilgehan Gülcan, Dr. Halil Burak Sakal (0000-0002-2054-5222)

Destekleyen Kurum: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

Proje Koordinatörü:

Proje Ortakları: Kapadokya Üniversitesi, Sosyal ve Stratejik Çalışmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi

Başlama ve Bitiş: 15.06.2019 - 14.11.2019

PROJENİN AMACI

Projenin amacı, Türkiye'nin turizm sektörünün uluslararası rekabet gücünün analiz edilerek Akdeniz çanağında Türkiye'ye rakip olarak belirlenen ülkelerle Türkiye'nin karşılaştırılması ve Türkiye'nin turizm sektörünün 2023 hedeflerine ulaşmasına yönelik olarak, uluslararası rekabette öne çıkmasını sağlayabilecek önerilerin geliştirilmesi ve bunların kamuoyu ile paylaşılmasıdır.

PROJE AYRINTILARI

Proje kapsamında, Türkiye turizminin rekabetçiliği ile ilgili sayısal veriler, analiz, sıralamalar, karşılaştırmalar ve önerilerin yer aldığı "Türkiye Turizminin Rekabetçiliği" raporu hazırlanıp T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığına teslim edilmiştir. Bu proje ile, merkezi Davos'ta bulunan Dünya Ekonomik Forumu (World Economic Forum, kısaca WEF) tarafından hazırlanan ve her iki yılda bir güncellenen, dünya ülkelerinin çeşitli göstergeler bakımından rekabet güçlerini puanlayarak sıralayan Seyahat ve Turizm Rekabetçilik Raporu (Travel and Tourism Competitiveness Report) verilerinden hareketle Türkiye'nin rakiplerine göre konumu analiz edilmiştir. Dünya Ekonomik Forumu, Seyahat ve Turizm Rekabetçilik Endeksi ve Raporu'nun sekizincisini 2019 yılında yayımlamıştır. Daha önceki rapor, 2017 yılında yayımlanmıştır. Bu rapor, turizm sektörünün güçlü ve sürdürülebilir yapıda olmasını ve bu sayede kü-

resel iktisadi kalkınmaya katkıda bulunmasını hedeflemektedir. Endeks, 2019 yılında 140 ülkeyi kapsamaktadır ve turizmle ilgili 14 alt başlık altında 90 farklı gösterge açısından ülkeleri değerlendirip sıralamaktadır. Analiz sonuçları T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkilileri ile yapılan toplantılarda sunulmuş, her bir gösterge için alınabilecek politika tedbirleri ile ilgili tavsiyelere raporda yer verilmiştir.

PROJENİN SOSYAL YARARI

Türkiye Cumhuriyeti'nin On Birinci Kalkınma Planı çerçevesinde, tarım ve savunma sanayi ile birlikte öncelikli gelişme alanlarından biri olarak turizm sektörü sayılmaktadır. Türkiye turizminin T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 2023 yılı hedefleri olarak belirlenen 75 milyon ziyaretçi ve 65 milyar ABD doları turizm geliri seviyesine ulaşmasını sağlamada rekabet gücünün artırılması kritik öneme sahiptir. Bu proje kapsamında sunulan rapor, Türkiye'nin Seyahat ve Turizm Rekabetçilik Endeksi'nde üst sıralara tırmanması ve Akdeniz havzasındaki en önemli rakipleri ile rekabet edebilmesini sağlamak üzere nitel ve nicel analizlerden ve tavsiyelerden oluşmaktadır. Proje ile Türkiye turizminin rekabet avantajı açısından güçlü ve zayıf yönleri değerlendirilmiş olup politika önerilerinin hayata geçirilmesi ile birlikte başta turizm sektörü olmak üzere tüm ekonomiye fayda sağlanması hedeflenmektedir.

PROJEDEN ELDE EDİLEN SONUÇLAR

Projede yapılan analizin sonuçlarına göre, Seyahat ve Turizm Rekabetçilik Endeksi'nde 2019 yılında Türkiye 43. sıradadır ve Mısır dışında Akdeniz çanağında yer alan ve rakip olarak görülebilecek ülkelerden daha alt sıralarda yer almaktadır. Seyahat ve Turizm Rekabetçilik Endeksi'nde ilk beş sırada İspanya, Fransa, Almanya, Japonya ve Amerika Birleşik Devletleri yer almaktadır. Avrupa ve Avrasya bölgesi, turizm açısından en rekabetçi bölge olarak öne çıkmaktadır. Türkiye her yıl ağırladığı turist sayısı bakımından dünyanın önde gelen ilk 10 ülkesi arasında iken gerek

turizmden elde ettiği gelir gerekse turizmin gayri safi yurt içi hasıla ve istihdama katkısı bakımından hedeflediği konumun gerisindedir. Türkiye, orta vadede turizm geliri ve turist sayısı bakımından ileride olduğu rakiplerinin ilerisinde bir endeks sıralamasına sahip olmayı hedeflemelidir. Türkiye'nin bu proje ile önerilen politika tedbirleri sayesinde hızlı gelişim sağlayarak rakiplerine göre önemli bir avantaj elde etmesi mümkündür. Çalışma kapsamında otel işletmeleri faaliyete başlama yılı, konum, verdiği hizmet, mülkiyet durumu, faaliyet süresi, ulaşılan son kaynak yılı, büyüklük ve personel niteliği açısından da ele alınmıştır.